

11/13 5
E g y e b e k.

- 1./ Földrajzi Kutató Csoport tudományos tanácsa tagjainak megválasztása.

Titkár: Koch Ferenc, Földrajzi Kutató Csoport vezetője.

Tagok: A.Sz.Kovaljov
Bulla Béla, egyetemi tanár ELTE Természetföldrajzi T.
Kéz Andor ELTE. Földrajzi Intézetének docense
Markos György Közgazdaságtud.Egyet.Gazdaságföldrajzi
Tanszékének vezetője

- 2./ Magyar Értelmező Szótárra vonatkozó határozat kimondja a szótár mielőbbi, még az ötéves terv folyamán való megjelenésének szükségességét.

- 3./ Cementbizottság felállítása. Az 1952. május 31.-i elnökségi ülésen Mihailich Gyöző osztályelnök javasolta a VII. Osztálynak, hogy cementbizottságot állítsanak fel. A VII. Osztály foglalkozott a kérdéssel és megállapodtak, hogy a VI. Osztály Építési Anyag Bizottsága fogja a cementkémiai problémákat is tárgyalni, a VII. Osztály pedig cementkémikusokat delegál a Bizottságba.

- 4./ Akadémiai Enciklopédia Bizottság tagjaira javaslat:

I. Osztály	Trencsényi Waldapfel Imre
II. "	Mátray László
III. "	Budó Agoston
IV. "	Rapaics Rajmund
V. "	Haynal Imre
VI. "	Geleji Sándor, Kovács Károly Pál
VII. "	Csürös Zoltán
VIII. "	Zimmermann Agoston

- 5./ Agrobiológiai Intézet tudományos tanácsának kibővítése:

N.A.Potapov professzorral, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Növényélettani Tanszék vezetőjével

Bálint Andor tanszékvezető elvtárssal.

Budapest, 1952. június 4.

M. TUD. AKADEMIA

Érk. 1952. II. 5.

Kim. _____

Ikt. sz. 1784/9.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének,

B u d a p e s t

A Nyelvtudományi Intézet tervmunkái sorában egyik legfontosabb munkát a Magyar Értelmező Szótár elkészítése. Hasonló orosz értelmező szótár szükségességére és kulturális szempontból való rendkívüli jelentőségére Lenin már az intervenciók hősorú idején ismételtén rámutatott. Az ő akaratának megfelelően meg is indultak a Szovjetunióban az orosz értelmező szótárak elkészítésének munkálatai, s a kitűnő négykötetes, 1940-ben megjelent Usakov-féle orosz értelmező szótár után 1950-ben Ozsegov szerkesztésében egy újabb egykötetes orosz értelmező szótár is megjelent, sőt jelenleg újabb értelmező szótárak készítése is folyik. Az anyanyelvnek a nemzeti műveltség szempontjából való jelentőségére Sztálin elvtárs nyelvtudományi műveiben külön is rámutatott. Ezért az anyanyelv egynyelvű, értelmező szótára a nemzeti műveltség fejlesztésének, a kultúrforradalomnak egyik legfontosabb fegyvere. Hogy a Magyar Értelmező Szótár elkészítése a Magyar Tudományos Akadémia egyik legfontosabb feladata, erre a "Tartós békéért, népi demokráciáért" egyik legutóbbi cikke is rámutat.

A Magyar Értelmező Szótár fel fogja ölelni nemzeti nyelvünk ma élő közkeletű szókincsét, leggyakoribb szólásainkat, közmondásainkat, az egyes szakmák közkeletűnek tekinthető műszavait. Pontosán megmagyarázza az egyes szavak, szólások és közmondások jelentését, rámutat az egyes jelentésárnyalatokra, a szavaink használatában mutatkozó stílári és hangulati különbségekre. Nagy súlyt helyez a szótár a marxizmus-leninizmus műszavaira, ezek pontos és szabatos értelmezésére. Az egyes szavak jelentését példákkal, példamondatokkal, s nagy nemzeti klasszikusainkból vett idézetekkel világítja meg. Ily módon képet nyújt nemzeti nyelvünk gazdagságáról, s ezért fontos segédeszköze lesz a szép, helyes és szabatos magyar beszéd és fogalmazás elsajátításának. E szótár kiadásával újjászületett Akadémiánk azt a fontos feladatot fogja megvalósítani, amelyet alapításakor nemzetünk legjobbjai tűztek ki.

Az Értelmező Szótár a Nyelvtudományi Intézetben 1949 óta készül. Amikor a Nyelvtudományi Intézet az Akadémia intézete lett, az Akadémia külön is több ízben foglalkozott a szótár szerkesztésének kérdéseivel, s a szótárnak még az ötéves terv folyamán való megjelenését elsőrendű fontosságúnak tartotta.

Az Értelmező Szótár elkészítése már annyira előrehaladt, hogy a szerkesztéssel és a sajtó alá rendezéssel kapcsolatos munkákat még ebben az évben meg kell kezdenünk. A szótár az Intézet tudományos munkatársainak önfeláldozó, szinte tárfeszített munkájával, e vállalkozás méreteihez viszonyítva igen szerény anyagi eszközök igénybevételeivel készült. Most azonban szükségessé vált a technikai szerkesztőség megfelelő aránya kibővítése, szerződések alkalmazottak, külső munkatársak, szaklektorok beállítása, hogy a szótár az Akadémia utasításainak megfelelően kellő időben, tehát már az ötéves terv folyamán elkészüljön. Hogy a kellő anyagi fedezetet biztosíthassuk, szükségesnek mutatkozik az Akadémia Elnökségének elvi állásfoglalása, mely kimondja a szótár mielőbbi, még az ötéves terv folyamán való megjelenésének, s a kellő anyagi eszközök biztosításának a szükségességét.

Kérem az Elnökséget, hogy e tekintetben állást foglalni szíveskedjék.

Németh Gyula

/Dr. Németh Gyula/

a MTA Nyelvtudományi Intézetének vezetője

633-I-1952/Fp/Fn.
M. TUD. AKADEMIA

Feljegyzés

az Elnökség részére.

Erk. 1952. VI. 9. -én

Kim.-én

Pkt. sz. 1831/9.

Az 1952 május 22-i főtítkári értekezlet határozataképen az Osztály-
vezetőségnek tagot kell delegálnia az ujonnan választandó akadémiai
encyklopédia bizottságba. Mivel az Osztályvezetőség csak j. hó 23-án
fog ülést tartani, végleges választ e tárgyban az Ov. adni nem tudhat.
Addig is közöljük, hogy az Ov. már régebben Trencsényi-Waldapfel Imre
akadémikust jelölte az encyklopédia bizottságba, és minden valószínűség
szerint ezt a javaslatát az Ov. ezuttal is meg fogja erősíteni.

Budapest, 1952 június 9.

M. TUD. AKADEMIA
Fábián Pál

/Fábián Pál/
szaktitkár

Vegyész Osztály
VII-699-KI-Sné.

M. TUD. AKADEMIA

Érk. 1952. V. 29. -én

Kim. _____ -én

Ért. sz. 1713/0.

29. V. 30. g.

F e l j e g y z é s

Erdey-Gruz Tibor főtitkár elvtársnak

A Műszaki Osztállyal egyetértésben megállapodtunk, hogy külön cement-bizottság felállítása jelenleg nem szükséges.

A Műszaki Osztályon működő építési anyagbizottság tárgyalni fogja a felmerülő cement-kémiai tudományos problémákat és ezekre az ülésekre meghívja a Vegyész Osztály által delegált cementkémikusokat.

Budapest, 1952. május 29.

Kardos Ibolya
Kardos Ibolya
szaktitkár.

g

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
VEGYÉSZETI OSZTÁLYA.

Budapest, 1952. január 19.

PROPAGANDA-FELELŐS ELVTÁRSNAK!
VÁLLALATVEZETŐ ELVTÁRSNAK!

Felkérem, sziveskedjék az idemmelélt meghívókat az Intézet a Vállalat dolgozói között szétosztani és odahatni, hogy f. hó 25.-én megtartandó akadémiai felolvasó ülésünkön minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Az Osztályvezetőség rendeletéből:

Kardos Ibolya s.k.
szaktitkár.

A kiadmány hiteléül:
Kardos Ibolya
rendezvény-felelős.

Hazai László
III. 80 /1952.

Feljegyzés

Erdey-Gruz Tibor főtitkár elvtárs részére.
/Válasz a 32.sz. feljegyzésre./

M. TUD. AKADEMIA

Ért. 1952. VI. 5.

Kim. _____

Ért. sz. 1780/9.

Értesitem főtitkár elvtársat, hogy az 1952. május 30-án
megtartott zárt osztályülés az akadémiai enciklopédiai bizottságba
a III. osztály részéről B u d ó Ágoston levelező tagot javasolja.

Budapest, 1952. június 4.

Rényi Alfréd

Rényi Alfréd/
osztálytitkár

Budapest, 1952. május 31.

936 -FK-II-1952.

M. N. D. AKADEμία

Erk. 1952. V. 2. -én

Kim. ~~én~~

Ikt. sz. 1741/g.

F e l j e g y z é s .
Erdey-Gruz elvtárs részére.

Fogarasi elvtárs megbízásából közlöm, hogy a II. osztály részéről az Akadémiai Enciklopédia Bizottságba tagként Mátray László lev. tagot javasolja.

Budapest, 1952. május 31.

/Fejér Klára/
szaktitkár.

Orvosi Osztály.

V-1012/1952. KM/Lné.
M. TUD. AKADÉMIA

Feljegyzés
Erdey-Grúz-elvtárs részére.

Erk/1952. VI. 9. -én

Kim.-én

Hkt. sz. 1832/9.

1686/1952.K.Zs.számú feljegyzésre hivatkozva Törő osztálytitkár elvtárssal való megbeszélés alapján javaslom, hogy az Akadémiai Enciklopédiai Bizottságba az Orvosi Osztály részéről Haynal Imre akadémikus vegyen részt. Haynal akadémikus eddig aránylag igen kevésbé vette ki részét a tudományszervezési munkából, az utóbbi időben azonban ebben az irányban fokozottabb ambíciót lehet nála tapasztalni. Eppen ezért véleményünk szerint helyes volna az ő munkásságát ebben a bizottságban felhasználni, amelyre különben őt a nagy tudása és széleskörű szakmai ismeretei is kiválóan alkalmassá teszik.

Budapest, 1952. június 9.

Kramer Miklós
/dr.Kramer Miklós/

Létsz. S. Lné, elnöki úts. elé

M. TUD. AKADEMIA

Érk. 1952. VI. 3. én

Kim.én

Ikt. sz. 1758/9.

IV-HI-916 /1952.

Biológiai Osztály.

F e l j e g y z é s
az Elnökség részére.

A Biológiai Osztály Vezetősége 1952. május 28-i osztályvezetőségi ülésén a Magyar Tudományos Akadémia Enciklopédia Bizottságába az Osztály részéről Rapaics Rajmund akad. lev. tagot javasolta.

1952. jun. 3.

/Horváth Imre/
szaktitkár.

Előadó: Kardos Ibolya
Kémiai Osztály
VII-719/952./KI/sb.
Budapest, 1952. június 2.
M. TUD. AKADEMIA

Erk. 1952. VI. 3. -én

Kim.-én

Ikt. sz. 1752/9.

F e l j e g y z é s

Erdey-Gruz Tibor főtitkár elvtársnak

Az akadémiai énciklopédiai bizottságba az osztályelnökkel és osztálytitkárral történt megbeszélés alapján a Kémiai Osztály Csürös Zoltán akadémikust delegálja.

Kardos Ibolya
szaktitkár

Műszaki Osztály.

M. TUD. AKADEMIA

Érk. 1952. II. 2. -én

Kim. -én

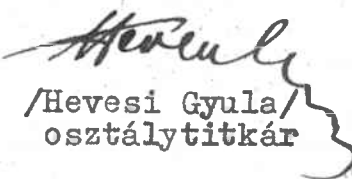
Ikt. sz. 1739/9.

F e l j e g y z é s
Erdey-Gruz elvtársnak

4.6363.

Hivatkozással a 32.sz. feljegyzésre közlöm, hogy a Műszaki Osztály részéről az enciklopédiai bizottságba Geleji Sándor lev.tagot és Kovács Sándor lev.tagot delegáljuk.

Budapest, 1952. június 2.

/Hevesi Gyula/
osztálytitkár

22.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
Elnöksége.

1686/1952.-Kzs.

32.sz. F e l j e g y z é s
az osztálytitkárok részére.

Hivatkozással a folyó hó 22.-én megtartott 6.sz. főtitkári értekezlet 3./b./ napirendi pontjára, kérem, hogy az akadémiai enciklopédiai bizottság újjaválasztásával kapcsolatban az osztályvezetőség folyó hó 31.-ig tegyen javaslatot az Elnökség részére szakterületének képviselőjére az enciklopédiai bizottságba. A bizottság a nagy magyar lexikon kiadását lesz hivatott előkészíteni. A javaslatlételnél a főtitkári értekezleten elhangzott szempontokat kell figyelembevenni.

Budapest, 1952.május 27.

Erdey-Gras Tibor
főtitkár.

AGRARTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA.

VIII.-BA/EM.-637/1952.

F e l j e g y z é s
az Elnökség részére.

M. TUD. AKADÉMIA

Érk. 1952. VI. 7. -én

Kim. -ra

Ikt. sz. 1814/9.

Az Osztályvezetőség az Akadémia Enciklopédiai Bizottságába az Osztály képviselőjeként Zimmermann Agoston akadémikust javasolja.

Budapest, 1952. június 7.

Bálint Andor

/Bálint Andor/

AGRÁRTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA.

VIII.-BA/PM-12/1952.

M. TUD. AKADEMIA

Érk. 1952. V. 19. -én

Kim. _____ -én

Ikt. sz. 1611/9.

F e l j e g y z é s

az Elnökség részére.

Az Osztályvezetőség tekintettel az Agrobiológiai Intézet Tudományos Tanácsában működő szakemberek ~~kie~~ számára és sokirányú elfoglaltságára, javasolja az Intézet Tudományos Tanácsának kibővítését:

N. A. Potapov prof., az Eötvös Loránd Tudományegyetem
Növényélettani Tanszék vezetője,
Bálint Andor tanszékvezető elvtársakkal.

Budapest, 1952. május 19.

Somos András
/Somos András/
osztálytitkar.

L. Pusnyai elvt. Q

1952. V. 21.

Egyetemesi Titkár